

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 4Co/60/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1112220638
Dátum vydania rozhodnutia: 19. 09. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Valéria Kleinová
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2018:1112220638.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Valérie Kleinovej a členov senátu JUDr. Michaely Frimmelovej a Mgr. Ingrid Degmovej Pospíšilovej v právnej veci žalobcu: C. Č., U.. XX.XX.XXXX, L. E. XXXX/X, A., zast. Advokátska kancelária JUDr. Ladislav Janči, s.r.o., Dončova 1451/21, Ružomberok, IČO: 36862304, proti žalovanému: Slovenská republika zast. Generálnou prokuratúrou, Štúrova 2, Bratislava, o náhradu škody, na odvolanie žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Bratislava I zo dňa 10. apríla 2017 č.k. 18C 144/2012-97 takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej vyhovujúcej časti **p o t v r d z u j e.**

Žalobcovi priznáva nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie uložil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 1142,92 Eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 9% ročne zo sumy 1142,92 Eur počnúc od 2.2.2012 do zaplataenia, všetko v lehote do 3 dní od právoplatnosti rozsudku. Konanie v časti uplatneného nároku vo výške 140,52 Eur zastavil a žalobcovi priznal nárok na náhradu trov konania.

2. Vychádzal zo skutkového vymedzenia žaloby žalobcom, ktorou si uplatňoval nárok na náhradu škody v sume 1.283,44 Eur, spôsobenej výkonom verejnej moci podľa zák. č. 514/2003 Z.z. tým, že na základe uznesenia vydaného povereným príslušníkom OR PZ v Ružomberku pod sp.zn. 723/OO-RK-2008 zo dňa 20.2.2009 bolo voči nemu vznesené obvinenie podľa § 206 ods. 1 Trestného poriadku pre podozrenie zo spáchania trestného činu podľa § 288 Trestného zákona za prečin ohrozovania prevádzky všeobecne prospešného zariadenia. V danej veci sa dal zastupovať obhajcom z radov advokátov, ktorý ho zastupoval počas trvania celého konania. Rozsudkom Okresného súdu Ružomberok č.k. 8T 35/2010-343 zo dňa 14.6.2010 bol oslobodený spod obžaloby. Na základe vedeného súdneho konania mu vznikla povinnosť voči obhajcovi uhradiť trovy právneho zastúpenia vo výške 1.283,44 Eur. Vyčíslené náklady obhajoby obhajcovi riadne uhradil na základe vystavenej faktúry č. 2010/59 zo dňa 1.7.2010 v hotovosti, čoho dôkazom je príjmový pokladničný doklad zo dňa 20.7.2010. Vzhľadom k tomu, že v rámci trestného konania bol spod obžaloby oslobodený, uplatňuje si nárok na náhradu škody voči štátu v zmysle § 3 a § 18 zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú výkonom verejnej moci, a to odškodnenie za náklady spojené s náhradou trov obhajoby v trestnom konaní. Mal za to, že oslobodzujúci rozsudok má tie isté právne účinky ako rozsudok zrušujúci právoplatné rozhodnutie, keď oslobodzujúcim rozsudkom sa deklaruje nezákonnosť trestného stíhania a konštituuje právo na náhradu škody v zmysle vyššie uvedeného zákona. Svoj nárok na predbežne prerokovanie si uplatnil žiadosťou zo dňa 3.8.2011, avšak bezvýsledne, nakoľko Ministerstvo vnútra SR, kam žiadosť adresoval, listom zo dňa 1.2.2012 mu oznámilo, že nepreukázal splnenie podmienok stanovených zákonom pre úhradu uplatneného nároku. Vzhľadom k tomu, že jeho nárok nebol zo strany žalovanej uhradený včas a riadne,

vzhľadom na omeškanie žalovaného s plnením požadoval od neho aj zaplatenie úrokov z omeškania počnúc od 2.2.2012 do zaplatenia vo výške 9% ročne zo žalovanej sumy.

3. Ministerstvo vnútra SR, ako subjekt označený v žalobe oprávnený k zastupovaniu žalovanej v predmetnom konaní, písomným vyjadrením zo dňa 18.8.2014 namietalo svoje oprávnenie k zastupovaniu žalovanej s poukazom na novelizáciu zákona č. 514/2003 Z.z. zákonom č. 412/2012 Z.z. účinným odo dňa 1.1.2013.

4. Na základe námietky Ministerstva vnútra SR ako orgánu označeného v žalobe oprávneného k zastupovaniu žalovanej súd prvej inštancie konštatoval, že v dôsledku prijatej novely došlo k zmene znenia ustanovenia § 4 ods.1 písm. b) zák. 514/2003 Z.z. (ktoré určoval MV SR ako orgán konajúci v mene štátu v prípadoch ak v trestnom konaní škodu spôsobil vyšetrovateľ alebo poverený orgán Policajného zboru) tak, že vo veci náhrady škody, ktorá bola spôsobená orgánom verejnej moci podľa § 3 ods.1 zák. č. 514/2003 Z.z. koná v mene štátu Ministerstvo vnútra SR, ak v trestnom konaní škodu spôsobil vyšetrovateľ Policajného zboru alebo poverený príslušník Policajného zboru a ak prokurátor nezamietol sťažnosť proti uzneseniu vyšetrovateľa Policajného zboru alebo povereného príslušníka Policajného zboru a nepodal v trestnej veci obžalobu príslušnému súdu alebo ak vyšetrovateľ Policajného zboru alebo poverený príslušník Policajného zboru nekonal na základe záväzného pokynu prokurátora. Ak prokurátor zamietol sťažnosť proti uzneseniu vyšetrovateľa Policajného zboru alebo povereného príslušníka Policajného zboru a podal v trestnej veci obžalobu príslušnému súdu, vo veci náhrady škody podľa zák. č. 514/2003 Z.z., keďže škodu spôsobil štátny orgán podľa osobitného predpisu, koná Generálna prokuratúra SR. Keďže prechodné ustanovenia prijatej novely neustanovujú inak, pri určení príslušného orgánu oprávneného zastupovať štát v sporoch o nárokoch zo zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú výkonom verejnej moci, je podľa neho potrebné postupovať podľa znenia novelizovaného ustanovenia. S poukazom na túto skutočnosť akceptoval námietku Ministerstva vnútra SR a na pojednávaní konanom dňa 9.1.2017 určil Generálnu prokuratúru SR ako orgán oprávnený zastupovať žalovanú v predmetnom konaní.

5. Žalovaný v rámci prednesu na pojednávaní konanom dňa 9.1.2017 považoval nárok žalobcu za nedôvodný, nakoľko uznesenie o vznesení obvinenia je potrebné podľa neho posudzovať podľa ustanovení Trestného poriadku účinného v čase jeho vydania. Ak zistené skutočnosti nasvedčujú tomu, že bol spáchaný trestný čin a že ho spáchala konkrétna osoba, je povinnosťou príslušníka Policajného zboru vzniesť obvinenie. V danom prípade výsledky vyšetrovania (listinné dôkazy, výsluch svedkov) nasvedčovali tomu, že trestný čin spáchal žalobca. Poukázal na Nález ÚS SR sp. zn. II ÚS 163/2013, podľa ktorého vznesenie obvinenia nemožno bez ďalšieho považovať za nezákonné alebo odporujúce zákonu len preto, že v čase jeho vydania existujúca pravdepodobnosť o spáchaní určitého skutku konkrétnou osobou sa neskôr z rôznych dôvodov nepotvrdila. Ďalej poukázal na to, že žalobca mal možnosť ešte pred vznesením obvinenia vyvrátiť podozrenie voči svojej osobe, avšak tak neurobil, nakoľko ako svedok a ako obvinený odmietol vypovedať. Súčasne namietal aj výšku uplatneného nároku z hľadiska správnosti výpočtu odmeny obhajcu za jednotlivé úkony podľa platnej tarify (vyhl. č. 655/2004) a to v súvislosti s úkonom zo dňa 19.6.2009, kde si žalobca uplatňuje základnú sadzbu odmeny, avšak podľa § 14 ods. 2 písm. c) vyhlášky, pretože nejde o sťažnosť proti rozhodnutiu vo veci samej a namietal odmenu účtovanú za porady s klientom, nakoľko tieto neboli v konaní preukázané, navyše v prípade tretej porady s klientom dňa 5.1.2010 by odmena mala byť účtovaná len do výšky v zmysle § 14 ods. 2 písm. g) vyhlášky. Pokiaľ ide o štvrtú poradu dňa 16.5.2010, túto považoval za neúčelnú, nakoľko mala predchádzať hlavnému pojednávaníu.

6. Podaním zo dňa 16.01.2017 žalobca vzhľadom k námietkam žalovaného vzal žalobu v časti o zaplatenie 140,52 Eur späť z dôvodu hospodárnosti konania, a to v rozsahu jednej polovice tarifnej odmeny za úkony z 19.6.2009, 5.10.2009, 7.1.2010, a 16.5.2010, čo zodpovedá sume 28,98 + 28,98 + 30,06 + 30,06 Eur, čo zodpovedá sume čiastočného späťvzatia v rozsahu 118,08 Eur bez DPH, teda s DPH - 140,52 Eur s tým, že žalobca trval na tom, aby mu zvyšok uplatneného nároku, ktorý nebol nijako spochybňovaný, bol riadne priznaný v rozsahu sumy - 1283,44 - 140,52 = 1142,92 Eur s jej príslušenstvom tak ako bolo pôvodne uplatnené.

7. Súd prvej inštancie vykonal dokazovanie prednesmi sporových strán, oboznámením sa s listinnými dôkazmi (rozsudok Okresného súdu Ružomberok č.k. 8T 35/2010-343, vyčíslenie trov obhajoby, faktúra

č. 2010/59, príjmový a pokladničný doklad zo dňa 20.7.2010, žiadosť o predbežné prejednanie nároku) a dospel k záveru, že nárok žalobcu je oprávnený.

8. Po právnej stránke vychádzal z ustanovené § 3 ods. 1 písm. a), § 3 ods. 2, § 4 ods. 1 písm. b/, a f/, § 5 ods. 1, § 6 ods. 1, 2, § 17 ods. 1, § 18 ods. 1, § 18 ods. 3 veta prvá zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov.

9. Konštatoval, že v konaní nebola sporná skutočnosť, že voči žalobcovi bolo vznesené obvinenie a tento proti uzneseniu o vznesení obvinenia zo dňa 20.2.2009 č. ČVS: O.-XXX/OO-A.-XXXX podal sťažnosť, ktorá bola rozhodnutím okresného prokurátora zamietnutá ako nedôvodná ako i skutočnosť, že v konečnom dôsledku bol žalobca spod obžaloby v plnom rozsahu oslobodený rozsudkom Okresného súdu Ružomberok č.k. 8T 35/2010-343 zo dňa 14.6.2010. K námietke žalovaného, že žalobca si sám privodil trestné stíhanie voči svojej osobe súd prvej inštancie uviedol, že oslobodenie spod obžaloby má samo o sebe taký istý význam a účinok ako zrušenie uznesenia po začatí trestného stíhania a vznesení obvinenia alebo rozhodnutia o väzbe. Na jednej strane je povinnosťou orgánov činných v trestnom konaní vyšetrovať a stíhať trestnú činnosť, na druhej strane sa štát nemôže zbaviť zodpovednosti za postup týchto orgánov, ak sa ich postup ukáže ako mylný zasahujúci do základných práv subjektu chránených ústavou. V takejto situácii nie je rozhodné, ako orgány činné v trestnom konaní vyhodnotili pôvodné podozrenie, ale to, či sa ich podozrenie v trestnom konaní potvrdilo (rozsudok NSSR sp. zn. 4 M Cdo 15/2009, R 37/2014). Uviedol, že oslobodenie spod obžaloby preukázalo nedôvodnosť trestného stíhania ako prostriedku vedúceho k vyšetreniu údajnej trestnej činnosti. Vzhľadom k uvedenému sa nestotožnil s právnou argumentáciou žalovaného ohľadom zavinenia trestného stíhania samotným žalobcom.

10. Súd prvej inštancie vyslovil, že pre vznik nároku na náhradu škody treba preukázať existenciu základných predpokladov vzniku zodpovednosti t.j. zodpovedný subjekt, nezákonné rozhodnutie, výsledok rozhodnutia spočívajúci vo vzniku škody, príčinnú súvislosť medzi konaním subjektu a vznikom škody a protiprávnosť konania, ako i zákonom vyžadované podmienky (§ 6 ods. 2) zákona č. 514/2003 Z.z.) Taktiež predpokladom úspešného uplatnenia nároku na súde je jeho predbežné prejednanie v zmysle ust. § 15 zákona 514/2003 Z.z. V danom prípade boli všetky predpoklady vzniku škody ako i podmienky pre uplatnenie nároku splnené. Z predloženého listinného dôkazu zo dňa 3.8.2011 zistil, že nárok bol uplatnený písomne na MV SR, ktorému súčasne boli predložené doklady o vyúčtovaní trov obhajoby a ich úhrady žalobcom, ktorý ho vyhodnotil ako neopodstatnený. Uviedol, že na základe predbežného prerokovania nároku žalobca totožne, ako v predmetnom konaní, žiadal uhradiť titulom náhrady škody trovy obhajoby vo výške 1.283,44 Eur.

11. Pri skúmaní rozsahu škody vychádzal súd prvej inštancie z nárokov uplatnených v rámci predbežného prerokovania nároku ako i predložených listinných dôkazov, t.j. vyúčtovania nákladov na obhajobu a dokladu o úhrade odmeny, dokumentujúcich so zastupovaním žalobcu v trestnom konaní. Trovy obhajoby predstavovali celkovo sumu 1.283,44 Eur. V súvislosti s uplatnenou námietkou žalovaného žalobca čiastočne vzal žalobu späť a uplatnený nárok znížil o sumu 140,52 Eur, t.j. v rozsahu jednej polovice tarifnej odmeny za úkony z 19.6.2009, 5.10.2009, 7.1.2010, a 16.5.2010, čo zodpovedalo sumám 28,98 + 28,98 + 30,06 + 30,06 Eur, teda spolu výške čiastočného späťvzatia v rozsahu 118,08 Eur + DPH = 140,52 Eur a žiadal priznať náhradu škody vo výške 1.142,92 Eur. Zvyšok uplatneného nároku žalovaným nebol spochybňovaný.

12. Pokiaľ ide o námietku žalovaného o neúčelnosti a neefektívnosti vynaložených nákladov na obhajobu v trestnom konaní, poukázal súd prvej inštancie na zásadu práva na obhajobu vyjadrenú v čl. 50 ods. 3 Ústavy SR a v čl. 40 Listiny základných práv a slobôd. a v čl. 6 ods. 3 písm. b) a c) Dohovor o ochrane ľudských práv a slobôd a vymedzené aj v zásadách trestného konania, keď podľa § 2 ods. 6 Trestného poriadku každý, proti komu sa vedie trestné konanie, má právo na obhajobu. Podľa § 34 ods. 1 Trestného poriadku má obvinený právo zvoliť si obhajcu a s ním sa radiť aj počas úkonov vykonávaných orgánom činným v trestnom konaní alebo súdom. Obsah práva na obhajobu má svoju pozitívnu a negatívnu zložku. Obvinený (tiež podozrivý, ako aj obžalovaný a odsúdený) majú právo obhajovať sa, a to sami alebo prostredníctvom zvoleného obhajcu, prípadne právo požiadať o jeho ustanovenie. Súčasne však obvinený má povinnosť v prípadoch tzv. nutnej obhajoby strpieť obhajcu, aj keby si sám neželal, aby bol obhajovaný a na druhej strane je povinnosť orgánov činných v trestnom konaní dbať na dodržiavanie uvedených práv a povinností v celom trestnom konaní. Pozitívna časť

obsahu základného práva obvineného na právnu pomoc pri obhajobe v trestnom konaní spočíva teda v možnosti zvoliť si obhajcu, pričom obvinený si môže zvoliť v jednom trestnom konaní viacej obhajcov. Je to slobodná voľba obvineného, ktorú mu žiaden právny predpis nezakazuje. Pokiaľ je daná zodpovednosť štátu za škodu vzniknutú nezákonným rozhodnutím, a to tak rozhodnutím o vznesení obvinenia ako aj rozhodnutím o vzatí do väzby, pričom táto zodpovednosť je vymedzená ako objektívna, nahradzuje sa skutočná škoda a ušlý zisk. Vo vzťahu k zodpovednosti štátu za škodu, uviedol, že rozsah jeho zodpovednosti nie je limitovaný kritériom účelnosti nákladov vynaložených poškodeným na trovy obhajoby. Účelnosť ako zákonná podmienka vzniku zodpovednosti štátu za škodu nebola v zákone č. 514/2003 Z.z. formulovaná, teda účelnosť vynaložených nákladov na obhajobu ako predpoklad vzniku zodpovednosti štátu za škodu zákon z.č. 514/2003 Z.z. do dnešného dňa tento neupravuje. Predpokladmi vzniku zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú nezákonným rozhodnutím je existencia takéhoto rozhodnutia a vznik škody v priamej príčinnej súvislosti s nezákonným rozhodnutím. Zákon č. 514/2003 Z.z. do 1.1.2013 nelimitoval náhradu nákladov trov konania uplatnených ako súčasť skutočnej škody výškou tarifnej odmeny za poskytnuté služby právnej pomoci. Konštatoval, že ak by zákonodarca mal záujem limitovať, resp. podmieniť vznik nároku na náhradu škody zo zodpovednosti štátu za škodu vzniknutú nezákonným rozhodnutím/nesprávnym úradným postupom, urobil by tak výslovne. Takéto obmedzenia, resp. podmienky vzniku nároku na náhradu škody však nie je možné v obsahu zák. č. 514/2003 Z.z. dohľadať. Teda námietku žalovaného v smere neúčelnosti a obdobne aj neefektívnosti žalobcom vynaložených nákladov na obhajobu uplatnených v konaní ako náhradu skutočnej škody nepovažoval s ohľadom na obsah právneho predpisu v znení platnom v dotknutom období, t.j. v znení do 01.01.2013 za relevantnú. Uviedol, že žalovaný ide svojimi námietkami neúčelnosti nákladov na obhajobu mimo rámec relevantného právneho predpisu upravujúceho zodpovednosť štátu za škodu spôsobenú orgánmi verejnej moci pri výkone verejnej moci. Nielenže nie je účelnosť vynaloženia nákladov obhajoby zákonnou podmienkou vzniku nároku na náhradu škody zo zodpovednosti štátu za nezákonné rozhodnutie, ale účelnosť nákladov obhajoby nie je tiež možné stotožňovať s príčinnou súvislosťou, pretože ide o odlišné pojmy s rôznym obsahom, keď aj neúčelné náklady na obhajobu, pokiaľ boli vynaložené v trestnom konaní výsledkom, ktorého bolo oslobodenie spod obžaloby vznikli v príčinnej súvislosti s týmto trestným konaním, resp. v príčinnej súvislosti s nezákonným uznesením o začatí trestného stíhania. Navyiac, ak by sa mali skúmať všetky úkony právnej služby realizované v rámci trestného konania začatého na základe nezákonného rozhodnutia o začatí trestného stíhania z hľadiska ich účelnosti vo vzťahu k oslobodzujúcemu rozsudku, muselo by sa v konaní o náhradu škody preukazovať, ktoré konkrétne úkony právnej služby viedli k oslobodeniu spod obžaloby, teda preukazovať v konaní aj výsluchom napr. sudcu, ktorý rozhodol v trestnom konaní o oslobodení obžalovaného, jeho myšlienkové pochody, z ktorých by vyplynulo ktoré úkony právnej služby obhajcu boli práve tie, ktoré viedli sudcu k vyhláseniu oslobodzujúceho rozsudku. Ak by aj podmienky účelnosti a efektívnosti vynaložených nákladov na obhajobu boli predpokladmi vzniku zodpovednosti štátu za škodu (čo však nie je prípad právnej úpravy obsiahnutej v zák. č. 514/2003 Z.z.), nie je dôvod tvrdiť, že obhajoba žalobcu v trestnom konaní, v niektorých jeho častiach bola neúčelnou. Za neúčelnú by bolo možné podľa neho považovať len takú obhajobu, ktorá by nevedla k svojmu účelu, a to v tomto prípade oslobodeniu žalobcu spod obžaloby. Základným vodítkom pre posúdenie jednotlivých nákladov ako neúčelných by mohlo byť zistenie, či úkony obhajoby a náklady na ne vynaložené viedli k zrušeniu alebo zmene nezákonného rozhodnutia, v tomto prípade k zastaveniu trestného stíhania alebo k oslobodeniu žalobcu spod obžaloby. Teda či výsledkom jednotlivých úkonov obhajoby žalobcu v trestnom konaní bolo zastavenie trestného konania alebo oslobodenie spod obžaloby.

13. K úrokom z omeškania podľa § 15 a § 16 zákona č. 514/2003 Z.z. uviedol, že v rámci predbežného prerokovania návrhu má žalobca právo uplatniť svoj nárok u príslušného orgánu, ktorý je povinný v mene štátu v lehote 6 mesiacov odo dňa podania žiadosti jeho nárok uspokojiť. Márnym uplynutím tejto lehoty má žalobca právo domáhať sa ochrany svojho práva na súde, pričom štát sa ako dlžník zo zodpovednostného právneho vzťahu (§ 489 Občianskeho zákonníka) dostáva do omeškania a postihuje ho povinnosť zaplatiť žalobcovi ako poškodenému veriteľovi tiež úroky z omeškania. Preto žalobcovi priznal popri istine aj úrok z omeškania v súlade s § 517 Obč. zák.

14. Výrok o čiastočnom zastavení konania odôvodnil ustanoveniami § 144, § 145, §146 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“).

15. O trovách konania rozhodol súd prvej inštancie podľa § 255 ods. 1 CSP a žalobcovi priznal na základe zásady úspechu podľa § 262 ods. 1 CSP nárok na náhradu trov konania.

16. Proti tomuto rozsudku podal v zákonnej lehote odvolanie žalovaný a žiadal ho v napadnutej vyhovujúcej časti a trov konania zmeniť a žalobu žalobcu zamietnuť a nárok na náhradu trov konania žalobcovi nepriznať. Poukázal na ust. § 3 ods. 1 zák. č. 514/2003 Z.z. a na ust. § 206 ods. 1 Trestného poriadku, v zmysle ktorého ak je na podklade trestného oznámenia alebo zistených skutočností po začatí trestného stíhania dostatočne odôvodnený záver, že trestný čin spáchala určitá osoba, policajt bez meškania vydá uznesenie o vznesení obvinenia, ktoré ihneď oznámi obvinenému a doručí najneskôr do 48 hodín prokurátorovi a ak je obvineným súdny exekútor, notár, znalec, tlmočník alebo prekladateľ, aj ministromi spravodlivosti, a ak je obvineným advokát, aj Slovenskej advokátskej komore, o tomto úkone upovedomí bez meškania oznamovateľa a poškodeného. Ak bolo uznesenie o vznesení obvinenia oznámené jeho vyhlásením, je policajt povinný vydať obvinenému rovnopis tohto uznesenia bez meškania. Uviedol, že v ust. § 206 ods. 1 Tr. por. zákon stanovuje, za akých okolností má byť rozhodnutie o vznesení obvinenia vydané (pokiaľ z trestného oznámenia alebo zistených skutočností po začatí trestného stíhania vyplýva dostatočne odôvodnený záver o spáchaní trestného činu určitou osobou). Uviedol, že z trestného spisu bolo zrejmé, že takéto skutočnosti v čase vznesenia obvinenia existovali a za takejto v čase vznesenia obvinenia ustálenej dôkaznej situácie bolo povinnosťou konajúceho povereného príslušníka OO PZ Ružomberok zákonodarcom imperatívne vyjadrenou v ust. § 206 ods. 1 Tr. por. vzniesť obvinenie voči žalobcovi. V tejto súvislosti poukázal na Nález Ústavného súdu SR sp. zn. II.ÚS 163/2013, v zmysle ktorého „vydanie uznesenia o vznesení obvinenia nemožno bez ďalšieho považovať za nezákonné, resp. za odporujúce zákonu, iba z dôvodu, že v čase jeho vydania existujúca pravdepodobnosť o spáchaní určitého skutku konkrétnou osobou sa neskôr z rôznych dôvodov nepotvrdila“. Za existencie dôkazov, aké boli v čase vydania uznesenia o vznesení obvinenia, bolo podľa neho jednoznačne splnené kritérium dostatočne odôvodneného záveru o spáchaní trestného činu určitou osobou vyžadovaného v ust. § 206 ods. 1 Tr. por., pretože ak by poverený príslušník OO PZ za tejto dôkaznej situácie naďalej viedol „len“ konanie vo veci a následne vykonával dôkazy, mohlo by týmto postupom dôjsť k porušeniu práv žalobcu ako obvineného tak, ako to vyplýva z uznesenia Krajského súdu v Bratislave sp.zn. 2To 132/2015, uverejneného v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov SR č. 2/2016. Uzneseniu povereného príslušníka OO PZ Ružomberok o vznesení obvinenia voči žalobcovi tak z hľadiska zákonnosti nie je možné nič vytýkať a žalobca v konaní o náhradu škody v tomto smere neunesol dôkazné bremeno. Bol toho názoru, že skutočnosť, že vydaním uznesenia o vznesení obvinenia dochádza k posunu v rámci procesných štádií trestného konania do štádia, v ktorom sa trestné konanie vedie už pre vyšší stupeň pravdepodobnosti, že prerušený skutok spáchala konkrétna osoba v tomto uznesení označená, t.j. trestné konanie sa presúva do štádia zisťovania skutočností rozhodujúcich pre potvrdenie alebo pre vyvrátenie tohto trestného obvinenia, ktoré je tak vlastne predpokladom tohto šetrenia, tak vzhľadom na uvedené uznesenie o vznesení obvinenia, na vydanie ktorého boli v čase jeho vydania splnené všetky zákonné predpoklady a z toho dôvodu nebolo zrušené, ani v konaní o sťažnosti proti tomuto uzneseniu, nemožno podľa neho bez ďalšieho považovať za nezákonné, resp. za odporujúce zákonu iba z dôvodu, že v čase jeho vydania existujúca pravdepodobnosť o spáchaní určitého skutku konkrétnou osobou sa neskôr z rôznych dôvodov nepotvrdila. Uviedol, že žalobca si vznesenie obvinenia sčasti aj sám zavinil a sám svojim konaním prispel k tomu, že vznesenie obvinenia bolo považované za dôvodné, keďže mal možnosť už v procesnom štádiu pred vznesením obvinenia vyvrátiť všetky podozrenia smerujúce voči jeho osobe, no neurobil tak. Mal tak za zrejmé, že keď nadriadený orgán (prokurátor) rozhodoval o jeho sťažnosti voči uzneseniu o vznesení obvinenia, mal k dispozícii iba usvedčujúce dôkazy z prípravného konania bez akéhokoľvek obhajobného vyjadrenia samotného žalobcu (vtedy obvineného), a preto považoval uznesenie o vznesení obvinenia za zákonné a dôvodné. Podľa žalovaného tak nebola pre úspešné uplatnenie žalobného nároku žalobcu splnená už prvá a podstatná základná podmienka- existencia nezákonného rozhodnutia, a preto nie je v tejto veci daný už samotný prvotný právny základ a žalobcovi tak nárok na náhradu škody nevznikol. V danej veci až súdne konanie prinieslo oslobodenie žalobcovi spod obžaloby a v tejto súvislosti poukázal na odôvodnenie oslobodzujúceho rozhodnutia, z ktorého vyplýva, že žalobca bol oslobodený spod obžaloby až na podklade dôkazov vykonaných po tom, čo bolo žalobcovi vznesené obvinenie a po tom, čo vo veci bolo vykonané hlavné pojednávanie. Vyhodnotenie uznesenia povereného príslušníka OO PZ Ružomberok ČVS: O.-XXX/OO-A.-XXXX zo dňa 20.2.2009 o vznesení obvinenia žalobcovi súdom prvej inštancie tak považoval za nezákonné a za nesprávne právne posúdenie veci. Keďže bol daný dôvod na zamietnutie žaloby, nebol tak daný ani dôvod na priznanie žalobcovi nároku na náhradu trov konania.

17. Žalobca vo svojom vyjadrení k odvolaniu žalovaného navrhol napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie vydaný na podklade správneho postupu konania, úplne a správne zisteného skutkového stavu veci a na základe správneho právneho posúdenia dôkazov ako vecne správny potvrdiť. K argumentácii žalovaného o opodstatnenosti uznesenia o vznesení obvinenia uviedol, že, nedôvodnosť jeho vydania je zrejmá už z obsahu rozsudku Okresného súdu Ružomberok zo dňa 14.6.2010 sp. zn. 8T 35/2010, ktorý konštatoval, že skutok, pre ktorý sa viedlo vyšetrovanie, nie je trestným činom. Konajúci súd mal pritom k dispozícii aj tie dôkazy, ktorými disponoval vyšetrovateľ, ktorý danú vec vyhodnotil úplne nesprávne až zmätočne. Za nedôvodné považoval tvrdenie žalovaného, že prispel k svojmu stíhaniu, nakoľko ešte pred vydaním uznesenia o vznesení obvinenia vypovedal a predložil do vyšetrovacieho spisu celý rad listinných dôkazov, a aj zmluvu o dielo uzatvorenú so spoločnosťou EUROFUN, s.r.o. (z ktorej jednoznačne vyplývalo, že zodpovednosť za výkopové práce nesie zhotoviteľ a nie objednávateľ a tento dôkaz nebol predložený až na hlavnom pojednávaní ako tvrdil žalovaný, ale už bol v spise pred vznesením obvinenia), navyše proti uzneseniu o vznesení obvinenia podal sťažnosť, o ktorej bolo rozhodnuté opäť len čisto formalisticky a bez toho, aby sa prokurátor zákonným spôsobom vysporiadal s jeho sťažnostnými námietkami v spise. Poukázal na rozhodovaciu prax všeobecných súdov, najmä na rozsudok NS SR zo dňa 28.6.1993 sp. zn. 1Cdo 53/93, rozsudok NS SR sp. zn. 4MCdo 15/2009, ako aj na Nález Ústavného súdu SR I.ÚS 540/2016 zo dňa 13.12.2016.

18. Žalovaný sa k tomuto vyjadreniu žalobcu nevyjadril.

19. Krajský súd v Bratislave ako súd odvolací (§ 34 CSP) viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 379, § 380 CSP) prejednal vec bez nariadenia odvolacieho pojednávania postupom podľa 378 ods. 1 v spojení s § 219 ods. 3 CSP) a dospel k záveru, že odvolanie žalovaného nie je dôvodné.

20. Podľa § 387 ods. 1 CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

21. Ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody (§ 387 ods. 2 CSP).

22. Súd prvej inštancie v prejednávanej veci dospel k správne záveru o opodstatnenosti žalobného nároku žalobcu a svoje rozhodnutie aj náležite a dostatočne a presvedčivo odôvodnil. Odvolací súd sa preto sústredil len na skonštatovanie a zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia (§ 387 ods. 2 CSP).

23. Odvolací súd konštatuje, že v súlade s ustálenou súdnou praxou štát zodpovedá aj za škodu spôsobenú začatím (vedením) trestného stíhania, ktoré neskončilo právoplatným odsudzujúcim rozhodnutím trestného súdu. Táto zásada bola vyjadrená už vo viacerých skorších rozhodnutiach, ktoré sa týkajú náhrady škody spôsobenej štátnym orgánom v zmysle zákona č. 58/1969 Zb. o zodpovednosti za škodu spôsobenú rozhodnutím orgánu štátu alebo jeho nesprávnym úradným postupom, Rozhodovanie súdov podľa tohto zákona sa ustálilo na názore, že ten, proti komu bolo trestné stíhanie zastavené, alebo ten, kto bol oslobodený spod obžaloby, má podľa § 1 až § 4 zákona č. 58/1969 Zb. zásadne právo na náhradu škody spôsobenej uznesením o vznesení obvinenia (R 35/91). Na toto nadviazal záver, že ten, proti komu bolo trestné stíhanie zastavené, alebo ten, kto bol spod obžaloby oslobodený, má pri splnení ďalších zákonných predpokladov, podľa § 1 až § 4 zák. č. 58/1969 Zb. zásadne právo na náhradu škody spôsobenej uznesením o vznesení obvinenia. Takéto právo má aj vtedy, ak v súvislosti s rozhodnutím orgánu činného v trestnom konaní, ktoré nie je v súlade so zákonom, vynaložil náklady na trovy nutnej obhajoby (R 70/1994). Na podporu týchto právnych záverov, ku ktorým sa dospelo vo vzťahu k prípadom škôd vzniknutých za účinnosti zákona č. 58/1969 Zb. zotrvala súdna prax aj po prijatí zákona č. 514/2003 Z.z.

24. Zákon č. 514/2003 Z.z. zakladá objektívnu zodpovednosť štátu (bez ohľadu na zavinenie), ktorej sa nemôže zbaviť. Neposudzuje sa teda správnosť rozhodnutia jeho orgánu z hľadiska, či pri rozhodovaní porušil právnu povinnosť a škodu zaviniel. Rozhodujúcim kritériom zákonnosti konania vedeného orgánom verejnej moci je výsledok tohto konania. Preto odvolacie námietky žalovaného v tomto smere neboli dôvodné. Náhrada škody zahŕňa aj náhradu trov konania, ktoré poškodenému vznikli v konaní, v ktorom bolo vydané nezákonné rozhodnutie alebo rozhodnutie o treste a ochrannom opatrení alebo

rozhodnutie o väzbe, zatknuté a inom pozbavení osobnej slobody alebo v konané zadržanie a v konaní, v ktorom bolo rozhodnutie zrušené alebo bolo trestné stíhanie zastavené, alebo v ktorom bola vec postúpená inému orgánu (§ 18 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z.). Zmyslu právnej úpravy zodpovednosti štátu za škodu zodpovedá, aby každá majetková ujma spôsobená nesprávnym či nezákonným zásahom štátu bola odčinená (viď uznesenie občianskoprávneho kolégia zo 6.12.2010 sp. zn. 4MCdo 15/2009). Judikatúra dospela k záveru, že ide o špecifický prípad zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú začatím a vedením trestného stíhania. Rovnaký význam ako zrušenie právoplatného uznesenia o vznesení obvinenia pre nezákonnosť má v tomto zmysle tiež zastavenie trestného stíhania alebo oslobodenie spod obžaloby. Skutočnosť, že nedošlo k zrušeniu rozhodnutia, ktorým sa začína trestné stíhanie, na tom nič nemení. Podstata nároku na náhradu škody sa totiž v tomto prípade neviaže na (ne)správnosť postupu orgánov činných v trestnom konaní pri začatí trestného stíhania, ale na samotný výsledok trestného stíhania.

25. Odvolací súd z uvedených dôvodov rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej vyhovujúcej časti ako vecne správny podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil.

26. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 396 ods. 1, § 255 ods. 1 CSP a žalobcovi, ktorý mal v odvolacom konaní plný úspech, priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu.

27. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Bratislave pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Tento rozsudok nemožno napadnúť odvolaním.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP)

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP)

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).